

Α ΟΡΙΟΤΕΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ ΜΑΣ

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Πώς μὲ λησμόνησες θαρροῦ,
γιατὶ νά 'οψης έχεις ψαρό
στὸ σπίτι ποὺ ἀνικάνετεξα πρωσμένο ἀγαπημένη
καὶ λαγκαῷ τόσο ποὺ
πονεῖ ἡ ματιά μου πειά φολή
τὴν πόρτα ποὺ ξεμπόθενες νά βλέπω όποιο κλεισμένη.
Τὰ λούπουδα τὰ διαλεγτά
μέσ' στ' ἀνθοράλι, όγρά, γερτά,
σάμπως νά θλιβούνται καὶ αὐτά δύοντα καὶ μαδούνε,
γιατὶ ἀτ' τὰ χέρια σου τ' ἄγνα
ποὺ δροσιζόντας σιγχά
έχοντες τώρα πειά καιό νά ξαναδροσιστοῦνε.
Ποῦ σαννα πειά έτσι ἀργοτροφεῖς;
ποὺς ζήνες ὀμορφίες ψωρεῖς,
ποὺς κάλλη ώραια, ποὺς γαρές, ἀλλοὶ σ' έχοντα πλανύφεις;
"Ἄχι! διως πρότα διὰ ξανά,
νά πάρη νά μου τραγαγά,
φυστά ἡ ἀμφιβολία πειά τὴν κομισμένη σκέψη..."
Η. ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

Θέλω τὸν κόσμο ὅλον ν' ἀγαπήσω
μᾶς ἐντός μου κλειστὰ μάν ἀρρωστη καρδιά,
ποὺ μήτε δὲν βροτεῖ, ώμε, νά νοισθη
τῶν κρίνων τὴ λεπτοτάλια μωρωδιά.
Ο μαρασμός φιλεῖ τὸ μέτωπό μου,
τὴν ὄψην μου φλογίζει ὁ πυρετός,
καὶ ἔγω, ποὺ μά ψορο γαμογελούνα,
οὗτοί, δὲν εἴμαι πειά, δὲν εἴμαι αὐτός.
Έχω σωτήσει καὶ δὲν ξέφω μήτε
μια λεξί αὐτὸς δοσες ξαλιά νά πο
καὶ ὅλοι οἱ διοι φοβούνται τὸ φιλί μου,
καὶ ἔγω διότι τοὺς πειά δὲν τὸν ξηρῶ.
Μα ὅλο τὸν κόσμο θέλω ν' ἀγαπήσω,
καὶ ἂς μήν έχω ποτές μου ἀγαπηθῆ,
καὶ ἂς μοιάζω μὲ λουκούδη μαρασμένο,
ποὺ μάτ' ὅλος έχει πειά λησμόνησ...
(άριος 19/9/1933) ΝΙΚΟΣ ΣΦΥΡΟΕΡΑΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΡΟΛΟΓΙ

Μεταξὺ τῶν ἄλλων κειμένων τοῦ Τσάμου συγκατατέχεται καὶ ἔνα περιεργότατο ρολόγι, τὸ οποῦ κατατέθησε ἀπὸ ἕναν περιάριμο Πολιωνό ψηφολογοτόπο, Λουδίο Κιουρφού δυναμαδίνειν.

Ο Τσάρος είχε ἀκόπει πάμα πολλά γιὰ τὴν ιδιοτάτη καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ ὄρολογοτοποῦ αὐτοῦ καὶ γιὰ τὸν δοκιμαστή, ἔχων τὸ έχης : "Ἐδάλε σ' ἔνα κοιτί μερικούς απορητικάς καρδιά, κάιτοσα ξύλιναράμα καρδιάς, ἔνα σπασμένο τζάμι, ἢ την ρυγισμένη φλετζάνη ἀπὸ ποστέλανα λιγό σύμμα καὶ πέντε έχη κορυμά κορυάτινα καὶ τοῦ τὰ στοιχεῖα, παρακαλούντας τον ἀπὸ τὸ βλύκο αὐτὸν τὸν φτιάχνει κάτι καλό καὶ χρήσιμο.

Δὲν πέρασε διοι πολὺς καιρός, καὶ δι Κιουρφού ἔστειλε στὸν Τσάρο τὸν διαμαστὸν φαίνοντας.

Τὸ φλιτζάνι είχε χρησιμοποιηθεῖ γιὰ διρή τοῦ ρολογιοῦ, τὰ δὲ ἄλλα μηχανισμάτα ἔγιναν ἀπὸ τὰ ἄλλα κομισμάτιν τῶν ξύλων, τῶν σφραγίδων τῶν καρφιών.

Ο Τσάρος ἐνθουσιάστηκε τοῦ πολὺ ἀπὸ τὸ κομιστέγγυμα αὐτοῦ, στὸ στοιχεῖο τὰς ἀνέστους στὸν Πολιωνό τεχνίτη μᾶς γεννάτα αὐτοῦ καὶ κρετιδούστηκε τὸ περιέργω φολόγο.

γνωταίσεις, ἀπὸ ἀγόρια, ποὺ μοιάζουν τώρα. Θὰ τὶς προτιμούναν νὰ τηνούνται ἔγω στὸ φίλο «Η Λαϊδή Λοΐ». Μ' ἀρέσει ἔχειν τὸ στοιχεῖο της γνωταίς "Ο τρόπος μὲ τὸν ὄποιον ντυνόνται σήμερα ἡ γνωταίς τοῦ γνωτοτεκνίου δέλτηρος".

Εἶναι φιλική ἀτήνη ἡ μισο - ἀγροτική μιδα, ἡ πληγή ἀτήνη, ποὺ μάζ κληροδότησε ὁ πόλεμος. Μισοὶ γνωταί διοι σόκκαλα, ἵστι μιτρός, ἴστι μισοῦ, σινιάδα, δὲν έχει κανένα θέλγητρο. "Οχι πειά στέκεις παικλιώδης! Μηδὲ γνωταί πρέπει νάρη καυτότερο, Κι' διαν μά γνωταί μιτρόν σ' ἔνα μέρος διοι είνε ἄνδρες, πρέπει νά καταλαβαίνουν διοι ποὺ μά γνωταί — ἡ Γοναίκα — ιετάρχεις ἔχει μένα. Πρέπει νά γίνεστε ἐπιθυμητὲς μὲ τὴν πρότοια ματιά, καὶ ἀπὸ δὰ τὸ πετρύγετε ἀπὸ γνωταίς καὶ ἀπὸ δοσετεῖς νά τὸ κατατίθουντον πρέπει γνωταίς το... Πρέπει νά παίσετε τὸ ρόλο σας. Και είναι δινοσόλο ν' ἄλλαζετε καθὲ στιγμὴν.

Ελεύτη, στοὺς ἄνδρες πρέπει νά φέρεστε καλὰ τὸ κακά, μάλιστας τῶν ἀνδρῶν, μὲ τοὺς ὄποιοις έχει τὸν κακόντες. Ηρέτε μᾶς γνωταίς νά γίνη ματαγιάτη τοῦ ἀνδρά! Απὸ δύο καὶ έχην, κι ἔστι οὐλόγηση τὰ διαμάντια μου καὶ τοὺς διαμαστές μου, καὶ ἔστι τὰ διατηρηθεῖσα καὶ τὰ διό...».

ΜΑΪΗ ΓΟΥΕΣΤ

ΠΑΡΑΣΕΝΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

ΤΟΥ Λ. ΑΜΙΝ

ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

Τὸ Βίντσοκορί είναι ἔνα ἀπέρχορο ὑποστατικό, μὲ τὸν παλιὸν πόρφηρο τοῦ στοιχεῖο, καὶ βρίσκεται σὲ μια ἐπαργία τῆς Σονηδίας. Για τὸ ἀποστατικό λοιπὸν αὐτὸν ἀπέρχεται ὁ ἔξις θρύλος :

"Η κυρησσα Μαργαρίτα Μπάρνασκο, πηγαίνοντας κάποτε ταξεδεῖ, ἐσταμάτησε ἐπὶ βράβο μέσα στὸ μουσατό δάσος τοῦ Τιβέντεν, μικροτάσσεις ἔνα μικρὸ πανδοχεῖο, καὶ ξέπήσεις ἔνα δουμάτιο γιὰ τὴν νύχτα. Ο ξενοδόχος ἔξερε τὸ ἀλογό της, ἐσεφθίσσεις τὸ γεννιαίο μένος τοῦ στήν εἰγανηρή κινήση καὶ τῆς ἔδους ἔνα δουμάτιο στὸ πορτοκάλι πάντα μια ἀγριάδα τοῦ φεγγαριοῦ καὶ στὸ φάσις της ἔχουμενα εἰδεῖς πάντα τὸ φάντασμα ήσαν ένας λένδρος, ντινένας μὲ κονσέλια, κατακλωμος, ὁ οποῖος πήγε στοιχείον καὶ καταπιεύσαντον κεφαλή του.

Τρομαγρένη ἡ κύρια πόρφηρη τοῦς ἀπορέτους της, μὲ τὸ φάντασμα τῆς ἔννεαν νά σωπητῇ. Στρενευτρόνωντας τόπε την ψηχωματία της, ἡ κυρησσα φύτησε τὸ φάντασμα τι μήδελεν ἀπὸ τὴν πορειανή της παρασκήστρα.

— Θέλω νά πάρω ἀκόπεισι τὴν ἀπάντηση τοῦ φάντασμα, μὲ πονήμη βαθειά, σὰν νάθησεν από την πορειανή της παρασκήστρα. Πρέπει νά τιμωρηθῇ ὁ δολοπόντος μου...

Καὶ τῆς δημηγήτρης κατόπιν, πῶς ἔνα βράδιο, πρὸ ἐτῶν, είχε ἔστειλει μὲ αὐτὸς στὸ ίδιο αὐτὸν πανδοχεῖο καὶ διὰ τὴν νύχτα ὁ ξενοδόχος τὸν ἔδαλο νὰ κοιμηθῇ στὸ ίδιο αὐτὸς κόσμον δουμάτιο, διότι τῶν πορειῶν τοῦ μόνον δένδρου, ὃν τοῦ τόσης διέσπειρε τὸ δεῖπνο, είδε πῶς είχε πολλά χρήματα μαζί του καὶ ταῦ μεσάντα πιπίλια κροκάρα στὸ δουμάτιο του καὶ τὸν χτύπησε ποιωμένο. Απῆτη τὴν ηραρά διάσπασμα, στοιχείον τοῦ τόσης δελχήστρας. Ήσαν τότε τὸ φάντασμα καὶ φύραν τὸ φάντασμα την ἔνδρον της κεφαλής του μὲ την πορειανή της παρασκήστρας.

— Τὸ πτώμα μου, είδε τὸ φάντασμα, ἐπών την οὐρά της βαλανιδάρια, πορνένα μέσαντας σὲ μέση τὸ παράδομάριο. Παροστατήστηκε σὲ πολλὰ πρόσθια, ποιωμένης, διότι τὴν νύχτα ὁ ξενοδόχος τὸν δένδρον πήγε στοιχείον στὸ δικαίωμα της πορειανής της. Επομένως καὶ φύραν τὸ φάντασμα, καὶ φύραν τὸ φάντασμα της βαλανιδάριας, ποιωμένης τὸν τόσην τὸ δεῖπνον της πορειανής της παρασκήστρας. Στὸ μέρος τῆς πλάτης πρόσθιε τὸ δαχτελίδι της κόσμησας.

— Η κύριασσα, μάτιορχάζοντας, ἔσκαψε διποτέ της είδε τὸ φάντασμα, τὸ οποῖον δέντερα έστειλε στην παρασκήστρη.

Τὸ πρώτο ποὺ ἔγινεν ή κύριασσα εἶδε πῶς τῆς έλειπε τὸ δαχτελίδι. Εθυμήθηκε τότε τὴν νοτερενή ἀπάντησα καὶ ἔστειλε καὶ κάλεσε την διεπομπήν. Εσκαφαν μάτεως στη φύση της βαλανιδάριας, ποιωμένης τὸν τόσην τὸ δεῖπνον της πορειανής της παρασκήστρας, τοῦ διποτέ της πλάτης της πορειανής της παρασκήστρας.

— Ο ξενοδόχος, βλέποντας αὐτές τις ἔρευνες, μάτιορχήστηκε τὸ φάντασμα, ποιωμένη τὸ δαχτελίδι της κόσμησας.

Τὸ δαχτελίδι ποὺ δέντερα έστειλε τὸ παντελόποιο στὴν κόμαστρα, διατηρήστηκε ἀπὸ τότε τὴν έχης παράξενη ἀδότητα : Δένε πῶς μάλλαζει χρόνως η τέτη του διαν πρόσθετα να πεθάνει πάντα τὴν πορειανή της παρασκήστρα.

Αέτη έγινεν στὸ 1700. Μα τὸ δαχτελίδι φύσκεται ἀκόμα στὸν πόρφηρο τοῦ Βίντοκορί, ποι είναι ἀδιακτιστικά τῆς οἰκογένειας Μπάρνασκος καὶ ἀλλάζει τὸ χρώμα της πέτρας του κάθε φορά ποὺ διεθνάνει κάποια στιγμή.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΙΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ

Ίσοδος ἔνας τρόπος γιὰ νὰ καθαρίζετε εύκολως τὰ γονναρικά σας :

"Όταν τὸ γονναρικό ποὺ θέλετε νὰ καθαρίσετε εύκολως, τὸ ἀπλύνετε πάνω στὸ ζεστό πορειανό, τὸ τρίζετε μὲ ένα κουτιό μαντίλια, τὴν δύσια βραντεύετε σὲ πάντα μὲ ζεστό νερό. Τὸ ξανατερνάτε δεύτερη φορά μὲ ένα λεπτὸ παντόπιο καὶ μὲ πάτουρο στεγνὸ καὶ τέλος τὸ τρίζετε εύκολως μὲ λευκή μαγνητίδα. Αν διως τὸ γονναρικό σας είναι βαθύχρωμο, τότε τὸ τρίζετε μὲ κρεμογνωτιστικό πάτουρο. Όταν τελείωσει αὐτὴ η δοσητιά, τὸ πινάκετε καὶ τὰ βουλγοτούτε.